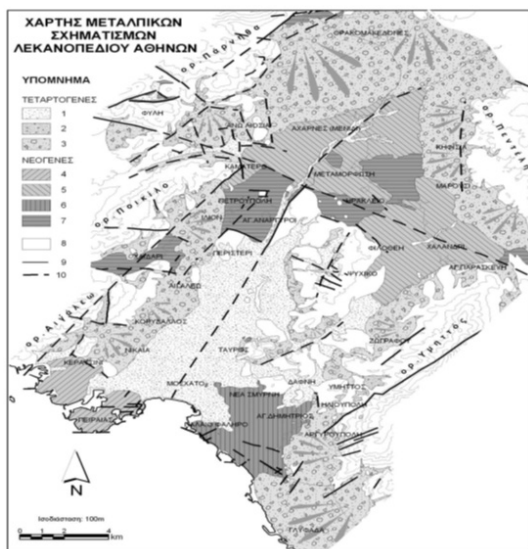

There are no translations available.

(από την Griva Galina, Γεωμορφολόγος –Χαρτογράφος, M.Sc.)

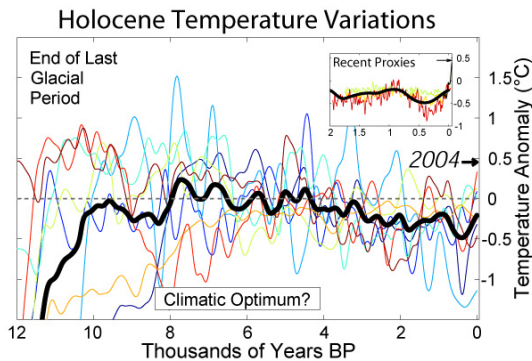
Η Γεωμορφολογία είναι μια σύνθετη επιστήμη με αντικείμενο τον σχηματισμό και την εξέλιξη του πλανήτη μας, ένας συνδυασμός επιστημών και αντικειμένων συμπεριλαμβάνοντας και το ανθρώπινο είδος στις μελέτες της Παλαιογεωγραφίας. Κύριοι αναπλαστικοί παράγοντες της μορφολογίας της Γης είναι οι ενδογενείς και εξωγενείς δυνάμεις, η οποία έχει αποκτήσει τη σημερινή της μορφή στη διάρκεια της τελευταίας γεωλογικής περιόδου της Τεταρτογενούς (Quaternary Period), με κατώτερο χρονικό όριο πριν από περίπου 2,5 εκατομμύρια χρόνια και διαρκεί έως σήμερα. Γνωστή και ως «Εποχή των Παγετώνων» υποδιαιρείται σε Πλειόκαινο-Πλειστόκαινο εποχή και Ολόκαινο. Στα ιζήματα της εποχής της Ολόκαινου περιόδου (10-12 χιλ. χρόνια πριν) ανακαλύφθηκε η Μύρτις, η 11χρονη Αθηναία της εποχής της Ύστερης Ολόκαινου, η οποία αποτελεί άλλη μια απόδειξη ότι η Ολόκαινος είναι σημαντική όσον αφορά την ιστορία του ανθρώπου. Μέσα σε λίγες χιλιάδες χρόνια από την Παλαιολιθική εποχή, ο άνθρωπος ανέπτυξε της ικανότητές του, οι οποίες τον οδήγησαν στο σημερινό επίπεδο του πολιτισμού του. Η εποχή της Ολόκαινου σήμερα ταυτίζεται από τους ειδικούς με την τρέχουσα θερμή περίοδο γνωστή και ως MIS 1 και θεωρείται μια Μεσοπαγετώδη περίοδος. Το γεωλογικό υπόβαθρο του λεκανοπεδίου της Αθήνας είναι ένα σύστημα πετρωμάτων γνωστό ως «Σχιστόλιθοι της Αθήνας». Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει αργιλικούς σχιστόλιθους, φυλλίτες, κερατόλιθους, μάρμες, ψαμμίτες και λεπτές ενστρώσεις κρυσταλλικών ασβεστόλιθων. Στα ανώτερα στρώματα του συστήματος παρατηρούνται κλασικά ιζήματα τεκτονικά τοποθετημένα πάνω στα μάρμαρα του Υμηττού, αποτελώντας ισχυρή βάση των Νεογενών αποθέσεων, όπως αλλουβιακά και διλουβιακά ιζήματα ποταμίσιας και θαλάσσιας προέλευσης, τα οποία θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ως σαρκοφάγο και αντίστοιχα συντηρητικό υλικό για τη Μύρτιδος και όλων των παλαιολογικών και αρχαιολογικών ευρημάτων.

Χάρτης μεταλπικών σχηματισμών λεκανοπεδίου Αθηνών :

1. Αλλούβια,
2. Πλευρικά κορήματα,
3. Πλευρικά κορήματα και ριπίδια,
4. Πλειοκαινικοί θαλάσσιοι σχηματισμοί, 5. Πλειοκαινικοί ηπειρωτικοί σχηματισμοί,

6. Ανωμειοκαινικοί σχηματισμοί - παράκτιες και παράλιες φάσεις,
7. Ανωμειοκαινικοί ηπειρωτικοί σχηματισμοί,
8. Αλπικό υπόβαθρο,
9. Γεωλογικό όριο, 10. Ρήγμα και πιθανή προέκτασή του).

Πρόσθετος παράγοντας θα μπορούσε να θεωρηθεί η κλιματολογική εικόνα στην Ολόκαινο.

Το κλίμα υπήρξε σχετικά με προηγούμενες εποχές μάλλον σταθερό, με όλα τα χαρακτηριστικά μιας Μεσοπαγετώδους περιόδου με κύριο χαρακτηριστικό την άνοδο της θερμοκρασίας και της υγρασίας αρχικά, και στην συνέχεια τη μείωση της υγρασίας και αύξηση της ξηρασίας. Οι κλιματικές μεταβολές ήταν τοπικού χαρακτήρα. Τα διαστήματα ψύχρανσης μέσα στη γενικότερη θερμή περίοδο, αφορούν περισσότερο τη Βόρεια Ευρώπη, ενώ στην περιοχή της Μεσογείου εκφράζονται με συνθήκες ξηρότητας. Θα μπορούσαμε να συμπεράνουμε ότι οι θερμοκρασίες στην εποχή της Μύρτιδος είχαν λιγότερο από 1οC διαφορά από τις σημερινές. Ότι αφορά την πανίδα και τη χλωρίδα της Ολόκαινου και της εποχής της Μύρτιδος, δεν υπάρχουν σημαντικές εξελίξεις. Τα μεγαλόσωμα ζώα – μαμούθ, μαστόδοντα, αιλουροειδή όπως ο σμιλόδοντας και το ομοθήριο, ο γιγαντίος βραδύπους έχουν εξαφανιστεί κατά την Ύστερη Πλειόκαινο και στις αρχές της Ολόκαινου εποχής (αφορά και τη γνωστή Πικερμική πανίδα). Έχουν σημειωθεί όμως μείζονες μετατοπίσεις στις γεωγραφικές κατανομές των φυτών και των ζώων.

Η Τεταρτογενές, η Ολόκαινος, η Μύρτις - ένα ασήμαντο 11χρονο κορίτσι που έζησε 2,5 χιλ. χρόνια πριν, μεταμορφώθηκε από τα χέρια του Δρ. Μ. Παπαγρηγοράκη σε πρέσβειρα των πολιτισμών, ευαισθητοποιώντας και ενώνοντας όλες τις σύγχρονες επιστήμες σε ένα υπόδειγμα συνεργασίας του παρελθόντος και του παρόντος, δίνοντας ένα αισιόδοξο μήνυμα για το μέλλον.

Βιβλιογραφία:

Δελτίο της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας, *Παλαιογεωγραφική εξέλιξη του λεκανοπεδίου Αθηνών από το Άνω Μειόκαινο έως σήμερα*, τομ XXXVI, 2004

Επιτροπή Μελέτης των Επιπτώσεων Της Κλιματικής Αλλαγής, Τράπεζα της Ελλάδος, *Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα*, Ιουν. 2011

Baltakov, G.,

Geomorphology of Quaternary and Paleogeography, University of Sofia, 1988

Robert, Neil,

The Holocene: an environmental history, Blachwell. 1998